

3. Треба допомогти майбутньому фахівцеві в його формуванні й розвитку з урахуванням потреб і можливостей. Формуючи самодостатнього, конкурентоспроможного й затребуваного фахівця.

Список используемой литературы:

1. Зиновьев И. Ф. Формирование востребованных экономистов: монография / И. Ф. Зиновьев. – С.: Таврия, 2005. – 208 с.
2. Зиновьев И. Ф. Формирование и реализация кадрового экономического потенциала: монография / И. Ф. Зиновьев. – С.: Феникс, 2008. – 407 с.
3. Зінов'єв І.Ф. Стратегічне управління формуванням та розвитком кадрів економічного профілю України (монографія) / І. Ф. Зінов'єв, О. І. Трохімець. – Запоріжжя, КПУ, 2010. – 144 с.
4. Зінов'єв І. Ф., Віхорт Ю. В. державне управління підготовкою управлінських кадрів в Україні // Матеріали конференції: «Альянс наук: вчений- вченому» Київ, академія муніципального управління, 2012. – С. 45 - 48

Annotation: the article describes the role of department in specialist's labor mentality formation.

Key words: department, mentality, spesciclist, metodological supply teaching process.

УДК 330:631.145

Ілляшенко К.В.,
к.е.н., доцент ТДАТУ

АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. У статті розглянуті історичні аспекти змін економіки, висвітлені об'єктивні та суб'єктивні передумови переходу від індустріальної економіки до економіки знань, обґрунтовано подальші напрямки трансформації вітчизняної економіки

Ключові слова: аналіз, економіка, інновації, знання, інформація

Постановка проблеми. Сучасна економіка змінюється дуже швидко. Стрімкий розвиток технологій призводить до ускладнення процесів виробництва, прискорення процесу прийняття управлінських рішень. У найбільш розвинених країнах, що переходять від індустріального до інформаційного суспільства, стрімкий розвиток інформаційних технологій проявляється у посиленні інформаційного забезпечення в економіці й управлінні, а також у постійній диверсифікованості інформаційного сектора, що у свою чергу вимагає збільшення знань. Все це свідчить про актуальність обраної тематики дослідження.

Аналіз останніх досліджень. Уперше концепція економіки знань була представлена у 1995 році на засіданні комітету з науково-технічній політиці ОЕСР. Основний акцент у доповіді був зроблений на нову теорію економічного росту, що розглядала знання як ключовий фактор економічного розвитку. Розвитку методологічної бази економіки знань присвячені роботи А.В. Бабкіна, Л.М. Гохберга, В.Л. Іноземцева, Г.Б. Клейнера, Л.Е.Мінделі, А.А. Яковлева та багатьох інших.

Ціль роботи. Метою даної статті є аналіз теоретичного підґрунтя та подальших перспектив трансформації вітчизняної економіки у світлі світових тенденцій інформатизації суспільства.

Виклад основного матеріалу. В історичному контексті теоретичною передумовою розгляду економіки знань є ідея інновацій, а відповідно інноваційної економіки (економіки знань). В економічній науці розвиток суспільства пов'язували з тими або іншими новаціями та трансформаціями в різних сферах життя. Основи розгляду в якості одного з основних двигунів інноваційного розвитку економіки й усього суспільства науково-технічних новацій були закладені ще А. Смітом, К. Марксом, продовжили розвивати теорію Р. Солоу, Е. Денісон [1, с. 98]. Це особливо переконливо проявилось у роки промислової революції.

Водночас з появою принципово нових наукових досягнень, розширенням технологічних можливостей й їхнього прискорювального впливу на характер

розвитку виробництва та всіх суспільних сфер виділяють первинну роль самої людини в економіці, як джерело та генератора новацій. При цьому особливо помітно, що інновації в економіці пов'язуються у першу чергу з підприємницькою діяльністю людини. У ХХ столітті Й. Шумпетер розглядає підприємницьку діяльність як інноваційну та таку, що визначає успішність майбутнього розвитку соціуму. Розвиток ринків він пов'язує із циклами інновацій. Можна сказати, що інновації в економічній науці переважно розглядалися як комбінації ресурсів і винаходів у виробничому процесі (так званий індустріальний підхід) [1, с. 126].

На початку 90-х років минулого сторіччя відбулося перетворення науки у безпосередню продуктивну силу. На сучасному етапі розвитку цивілізації ключовим елементом для розуміння інноваційного розвитку стають поняття «знання» й «інформація», і інновації всі частіше представляються як злиття потоків у результаті цілеспрямованого розвитку науки, техніки та технологій. Вони входять до основного змісту таких найважливіших категорій, як: «економіка, заснована на знаннях», «економіка знань», «інноваційна економіка», «інформаційна економіка» тощо [2].

На нашу думку інноваційна економіка – це, насамперед, економіка знань, де інформація відіграє домінуючу роль в економічному розвитку. Її появу справедливо пов'язують із глобалізацією світової економіки, концентрацією грошових та інформаційних потоків, зростаючою роллю науки та технологій, розвитку комунікацій, розвиток фундаментальних досліджень, як джерел добробуту держав та суспільства.

У зв'язку із цим саме знання у певному змісті стає предметом самостійного економічного аналізу, його вартість і значення у виробництві все більше зростають. А разом із цим зростає його роль у розвитку економіки.

Знання визначено в економічній літературі по-різному. Так, наприклад, експерти ОЕСР запропонували розрізняти чотири основних типи знань [3, с. 123]:

1) набір фактів – «знати що» (know what). У цьому випадку знання найбільш близькі до поняття «інформація» і можуть бути поділені та представлені у вигляді одиниць інформації. У деяких видах професій, наприклад, медицині чи юриспруденції, такий вид знань є визначальним для оцінки професійної компетенції;

2) знання як причина або основа, що утворюють предметну область, - «знати чому» (know why). Цей вид знань відноситься до наукового знання. Він лежить в основі технологічних розробок продуктів і процесів, що визначають роботу більшості промислових галузей економіки. Виробництво та відтворення цих знань відбувається у науково-освітніх організаціях;

3) знання як набір спеціальних умінь – «знати як» (know how). Це тотожно категорії «конкретна праця», уведеної у науковий оборот К. Марксом у «Капіталі»;

4) знання, що ідентифікують індивідуального носія, - «знати хто» (know who). Цей вид знань включає інформацію про те, хто й якими знаннями та навичками володіє. Він також включає комплекс соціальних взаємодій, що дозволяють одержати доступ до окремих експертів і ефективно використовувати їхні професійні якості. Чим вище ступінь економічної спеціалізації та розподілу праці, чим вище ступінь технологічних змін у суспільстві, тим більшу значимість мають ці знання.

Знання у сучасному світі входять до основ соціально-економічних систем, і тому вони розглядаються найважливішою домінантою їхнього розвитку. У справедливості такого підходу неважко переконатися, якщо додержуватися досить сформованого розуміння ролі й місця, характеру функціонування знання у суспільстві: воно фактично усе більше стає ключовим фактором росту, поряд із капіталом і працею. Це розуміння знайшло відбиття в основних концепціях знання: знання як ресурс розвитку економіки; знання як продукт (виробництво знань є найбільш важливим і визначальним фактором сучасної економіки); знання як фактор розвитку інформаційного суспільства (знання базуються на розвитку та зміні інформаційних і комунікаційних технологій) [4].

Усі методики оцінки інноваційного потенціалу або рівня розвитку інноваційної економіки виділяють таку кількісну ознаку, як частка інноваційних продуктів у загальному обсязі виробництва або у структурі зовнішньої торгівлі. Корпорації відіграють значну роль у розвитку інноваційної економіки. Державні інвестиції в інновації не можуть зрівнятися з корпоративними за обсягом витрат, чисельністю наукових кадрів, потоком технічних новинок тощо. За даними експертів, у більшості розвинених країн частка витрат корпорацій на дослідження та розробки у загальному обсязі національних НІОКР перевищує 65% [2].

Таблиця 1

Частка витрат у загальному обсязі національних НІОКР

Країна	Показник, %
Японія	77
США	65
Німеччина	68
Китай	69
Росія	29
Україна	10

Джерело: OECD, Main Science and Technology Indicators, April 2012.

Як видно з таблиці 1, Україна по цьому показнику поки значно відстає від багатьох інших країн. Вітчизняним підприємствам не вистачає потенціалу для інноваційної діяльності й освоєння інновацій, недостатньо сильні їх зв'язки з державними науковими організаціями й університетами.

В економіці знань змінюється сприйняття основних економічних показників діяльності підприємства: переважаюча роль у прибавочній вартості товару інтелектуальної власності та ступеню новизни споживчих властивостей або технологічних досягнень, що відбилися у товарі (витрати на ресурси та капітал у ціні товару грають всі меншу роль, хоча не варто зменшувати їхнє значення); ринкова вартість визначається можливостями та результатами застосування інновацій і ступенем складності відтворення, копіювання

продукту; складається з компетентності кадрового складу, що відіграє основну роль у розрахунку капіталізації компанії.

Стосовно до нашої країни можна стверджувати, що сучасний стан вітчизняної економіки поки не відповідає вимогам інноваційного розвитку, але, в той же час, має перспективи для руху від індустріальної економіки до економіки знань. Формування нової економіки багато у чому буде залежати від створення необхідних умов на мікро- і макро рівнях. У ряді основних умов тут можна виділити [5, с. 66]:

- успіх і стійкість розвитку підприємств багато у чому буде залежати від ступеню безперервності впровадження нововведень. В умовах скорочення життєвого циклу товарів і послуг, подальшої диверсифікованості ринкових ніш для традиційних товарів, все більшої індивідуалізації попиту та пропозиції інноваційна активність придбала першорядну важливість не тільки для малого інноваційного бізнесу, але й для великих компаній, які вже не можуть більше підтримувати свою стійкість за рахунок масштабів і диверсифікованості виробництва, розширюваного шляхом злиття чи поглинань між компаніями;

- розвиток нових секторів зайнятості, масової доступності вищої освіти;
- забезпечення високих темпів розвитку високотехнологічного сектора послуг (зобов'язаного своїм виникненням проникненню інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах життя) і інших важливих соціально-економічних явищ;

- створення технологічних умов для широкого поширення та використання інформації. Тут важливо враховувати роль знань у становленні та розвитку нових секторів економіки, відновленні традиційних взаємин між різними економічними агентами та суспільними інститутами.

Успішність переходу до економіки знань залежить і від інших умов. Особливе місце займає позиція держави, її здатність впливати, як на економіку, так і на суспільство у цілому. Державі сьогодні необхідно реалізувати в економічній політиці ряд фундаментальних принципів. Це, насамперед, створення сприятливого інвестиційного клімату та заохочення інвестицій,

особливо у високотехнологічні виробництва; всебічний розвиток науки та технологій, як найважливішого ресурсу, що спонукає економічне зростання; створення та підтримка конкурентних умов для всіх економічних агентів з метою заохочення інновацій і росту продуктивності праці; усіляке сприяння підготовці трудових ресурсів, здатних до адаптації у швидко мінливих умовах і маючих навички керування виникаючими ризиками; створення умов для інститутів бізнесу, орієнтованих на ефективне інвестування у галузях, де створюються нові знання та починається процес їхнього поширення.

Висновки. Безумовно, у ідеях про економіку знань у вітчизняних умовах, тим більше про практичну реалізацію напрямків її розвитку не може бути простих рішень. Але очевидно, що суспільство на шляху до економіки знань не може розвиватися без інновацій і для розвитку останніх треба створювати відповідні умови. При цьому основним активами суспільства, заснованого на знаннях, виступає інтелект нації як носія інформації. Зараз в Україні спостерігається збільшення поширення знань, підвищення наукового рівня учбових закладів, забезпечення інформаційно-комунікаційними технологіями. Тільки нарощування інформаційної взаємодії між державою, підприємствами та науковими установами може стати вирішальним фактором формування економіки майбутнього.

Література:

1. Denison, E. Trends in American Economic Growth, 1929-1982 / E. Denison. Washington, D. C.: The Brookings Institution, 1985. – 220 p.
2. Herworth, M. A Regional Perspective on the Knowledge Economy in Great Britain. United Kingdom Department of Trade and Industry / Mark Herworth, Greg Spencer [електронний ресурс]: <http://www.berr.gov.uk/files/index.htm>
3. Миндели, Л. Э. Концептуальные аспекты формирования экономики знаний / Л. Э. Миндели, Л. К. Пипия // Проблемы прогнозирования. – 2007. – № 3. - С. 121-125.
4. Портал развития [електронний ресурс]: <http://topics.development->

gateway.org/knowledge/index.https

5. Ілляшенко К. В. Трансформація економіки в інформаційному просторі / К. В. Ілляшенко // *Materialy VI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Perspektywiczne opracowania są nauką i technikami – 2010»*. Volume 7. *Ekonomiczne nauki : Przemysł. Nauka i studia*, 2010. – S. 65-67.

Аннотація. В статті розглянуті історичні аспекти зміни економіки, освітлені об'єктивні та суб'єктивні передумови переходу від промислової економіки до економіки знань, обґрунтовані подальші напрями трансформації національної економіки

Ключевые слова: *анализ, экономика, инновации, знание, информация*

Summary. In clause the historical aspects of change of economy are considered, the objective and subjective preconditions of transition from industrial economy to economy of knowledge are covered, the further directions of transformation of domestic economy are proved

Keywords: *analysis, economy, innovations, knowledge, information*

УДК 657.1

Іщенко В.І.
Трачова Д.М.

Таврійський державний агротехнологічний університет

МОЖЛИВІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ У ПРАКТИЦІ ВІТЧИЗНЯНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Вивчено шляхи впровадження та напрями подальшого розвитку стандартів міжнародного обліку в національну систему бухгалтерського обліку. Встановлено ряд проблем пов'язаних з впровадженням МСБО в діяльність сільськогосподарських підприємств. Запропоновано спосіб гармонізації бухгалтерського обліку сільського господарства і міжнародних стандартів.

Ключові слова: *законодавче регулювання національного обліку, бухгалтерського обліку сільського господарства, МСБО, облікова політика.*

Вступ. Масштабна глобалізація економіки спричинила гостру необхідність уніфікації облікової інформації, якою користуються суб'єкти господарювання різних країн. Сприяють інтеграції вітчизняних підприємств до європейської економічної спільноти застосування в практиці ведення бухгалтерського обліку міжнародних стандартів обліку і звітності .